

1566**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 25 sierpnia 2003 r.

w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej tusz wołowych

Na podstawie art. 15 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44 i Nr 154, poz. 1802 oraz z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia dotyczą:

1) tusz wołowych:

a) pochodzących z rzeźni, w których przeprowadza się ubój więcej niż 75 sztuk bydła tygodniowo średniorocznie lub dokonuje się uboju kilku sztuk bydła na podstawie umowy z właścicielem zwierząt przeznaczonych do uboju,

b) wytrzewionych i oskórowanych oraz pozbawionych:

— głowy oddzielonej od tuszy wołowej w stawie szczytowo-potylicznym,

— stóp oddzielonych od tuszy wołowej w stawie nadgarstkowo-śródręcznym lub stępowo-śródstopowym,

— narządów wewnętrznych klatki piersiowej i jamy brzusznej, z nerkami, tłuszczem okołonerkowym i tłuszczem miednicznym lub bez nich,

— narządów rozrodczych i przylegających mięśni oraz bez wymienia lub tłuszczu gruczołu mlecznego — w przypadku samic;

2) półtusze wołowych otrzymanych przez podzielenie tuszy wołowej symetrycznie przez środek każdego kręgu szyjnego, piersiowego, lędźwiowego i krzyżowego oraz środek mostka i spojenia miednicznego.

§ 2. 1. Ustala się klasy jakości handlowej tusz wołowych ze względu na:

1) uformowanie półtuszy — stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia;

2) odfuszczenie półtuszy — stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. W każdej klasie uformowania tusz wołowych, w zależności od stopnia spełnienia wymagań określonych dla danej klasy, rozróżnia się następujące trzy podklasy:

1) „+”,

2) „0”,

3) „-”

— przy czym różnice między podklasami mogą wynosić 1/3 klasy.

3. Klasę jakości handlowej tuszy wołowej ustala się, oceniając wizualnie półtuszę wołową w czasie nieprzekraczającym 1 godz. od chwili rozpoczęcia uboju, biorąc pod uwagę:

1) uformowanie półtuszy;

2) odfuszczenie półtuszy.

4. Klasę jakości handlowej tuszy wołowej ustala się dla następujących kategorii bydła:

1) A — niekastrowane młode buhajki w wieku poniżej 2 lat;

2) B — buhaje pozostałe;

3) C — wolce;

4) D — krowy;

5) E — jałówki.

§ 3. 1. Klasę uformowania tuszy wołowej i kategorię bydła, o których mowa odpowiednio w § 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 4, oznacza się wyłącznie wielką literą, a klasę odfuszczenia tuszy wołowej, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 — wyłącznie cyfrą.

2. Podklasę, o której mowa w § 2 ust. 2, oznacza się na tuszy wołowej wyłącznie znakami „+” albo „-” albo cyfrą „0”.

3. Litery, cyfry i znaki, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny:

1) mieć wysokość co najmniej 2 cm;

2) być umieszczone na każdej półtuszy wołowej w następujących miejscach:

a) na rostbefie — w okolicach czwartego kręgu lędźwiowego,

b) na mostku — w odległości 10—30 centymetrów od krawędzi rozcięcia mostka.

4. Na tuszy wołowej można umieścić również inne informacje związane z jej klasyfikacją, w szczególności masę tuszy i datę uboju.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

5. Tusz stosowany do znakowania tusz wołowych powinien być nietoksyczny, niezmywalny i odporny na działanie temperatury.

§ 4. 1. Dopuszcza się inne metody trwałego znakowania tusz wołowych niż określone w § 3, w szczególności przez przytwierdzenie etykiet do tuszy wołowej.

2. Etykieta, o której mowa w ust. 1, powinna:

- 1) być przechowywana i przytwierdzona do tusz wołowych w rzeźniach posiadających weterynaryjny numer identyfikacyjny;
- 2) posiadać wymiary nie mniejsze niż 5 x 10 cm;
- 3) zawierać informacje, o których mowa w § 3 ust. 1, 2 i 4;
- 4) być przytwierdzana do każdej półtuszy wołowej w miejscach, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 2, w sposób uniemożliwiający ich przypadkowe usunięcie.

3. Napisy na etykiecie powinny być sporządzone w sposób wyraźny i trwałe; w napisie nie można dokonywać żadnych zmian.

§ 5. Informacje, o których mowa w § 3 ust. 1, 2 i 4, umieszczone na tuszy wołowej lub na etykiecie, o której mowa w § 4 ust. 1, nie mogą zostać usunięte przed rozbiorem ćwierćtuszy.

§ 6. Oznaczenie kategorii bydła i klas jakości handlowej tusz wołowych, umieszczone na półtuszach wołowych lub na etykiecie w sposób, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 4, nie może utrudniać odczytania umieszczonego na półtuszy wołowej znaku weterynaryjnego.

§ 7. Właścicielowi ubitych zwierząt przekazuje się informację, w formie pisemnej, o ustalonej klasie jakości handlowej tuszy wołowej pochodzącej z ubitego zwierzęcia.

§ 8. Przepisy rozporządzenia stosuje się do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2003 r. (poz. 1566)

Załącznik nr 1

KLASY JAKOŚCI HANDLOWEJ TUSZ WOŁOWYCH ZE WZGLĘDU NA UFORMOWANIE PÓLTUSZY

Klasa uformowania	Ocena ogólna	Ocena szczegółowa
E „doskonała”	Wszystkie profile bardzo wypukłe do superwypukłych, wyjątkowo rozwinięte umięśnienie	Udziec: bardzo zaokrąglony, zrazowa górna wyraźnie wystaje ponad spojenie miedniczne (<i>symphysis pelvis</i>) Grzbiet: bardzo szeroki i bardzo gruby aż do łopatki; część krzyżowa bardzo zaokrąglona Łopatka: bardzo zaokrąglona
U „bardzo dobra”	Profile na ogół wypukłe, bardzo dobrze rozwinięte mięśnie	Udziec: zaokrąglony, zrazowa górna wystaje ponad spojenie miedniczne (<i>symphysis pelvis</i>) Grzbiet: szeroki i gruby aż do łopatki; część krzyżowa zaokrąglona Łopatka: zaokrąglona
R „dobra”	Profile na ogół proste, mięśnie dobrze rozwinięte	Udziec: dobrze rozwinięty, zrazowa górna i część krzyżowa lekko zaokrąglone Grzbiet: gruby, ale węższy przy łopatce Łopatka: dobrze rozwinięta
O „średnia”	Profile proste do wklęsłych, mięśnie średnio rozwinięte	Udziec: średnio lub słabiej rozwinięty Grzbiet: średnio gruby aż do wąskiego; część krzyżowa z prostym profilem Łopatka: przeciętnie rozwinięta do prawie płaskiej
P „słaba”	Wszystkie profile wklęsłe, aż do bardzo wklęsłych, mięśnie słabo rozwinięte	Udziec: słabo rozwinięty Grzbiet: wąski z widocznymi kośćmi Łopatka: płaska z widocznymi kośćmi

Załącznik nr 2

KLASY JAKOŚCI HANDLOWEJ TUSZ WOŁOWYCH ZE WZGLĘDU NA OTŁUSZCZENIE PÓŁTUSZY

Klasa otłuszczenia	Ocena ogólna	Ocena szczegółowa
1 „bardzo małe”	Od braku okrywy tłuszczowej aż do nieznacznej warstwy tłuszczu zewnętrznego	Brak złogów tłuszczu w klatce piersiowej; widoczne wszystkie żebra
2 „małe”	Niewielka okrywa tłuszczu przy widocznych prawie wszędzie odsłoniętych mięśniach	Wewnątrz klatki piersiowej wyraźnie widoczne mięśnie między żebrami
3 „średnie”	Poza udźcem i łopatką prawie wszędzie widoczna okrywa tłuszczowa, niewielkie złogi tłuszczu w klatce piersiowej	Wewnątrz klatki piersiowej między żebrami są jeszcze widoczne mięśnie
4 „duże”	Półtusze okryte tłuszczem, lecz na udźcu i łopatce częściowo są widoczne mięśnie	Widoczne smugi tłuszczu na udźcu; w klatce piersiowej mięśnie między żebrami mogą być poprzerastane tłuszczem
5 „bardzo duże”	Cała półtusza pokryta warstwą tłuszczu zewnętrznego, duże złogi tłuszczowe w klatce piersiowej	Prawie cały udziec pokryty warstwą tłuszczu; wewnątrz klatki piersiowej, między żebrami mięśnie poprzerastane tłuszczem